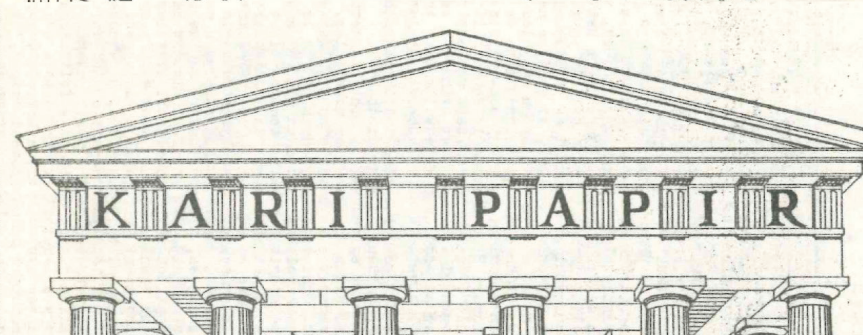
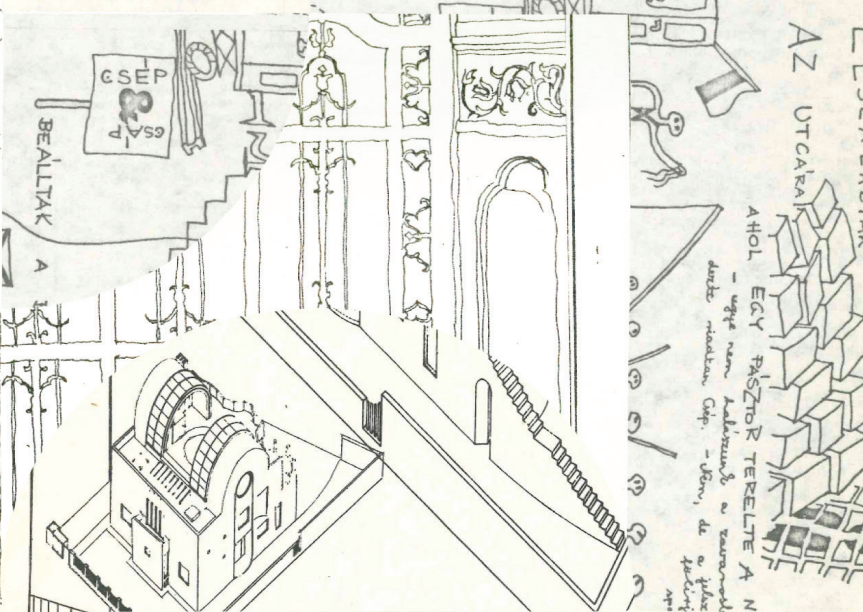
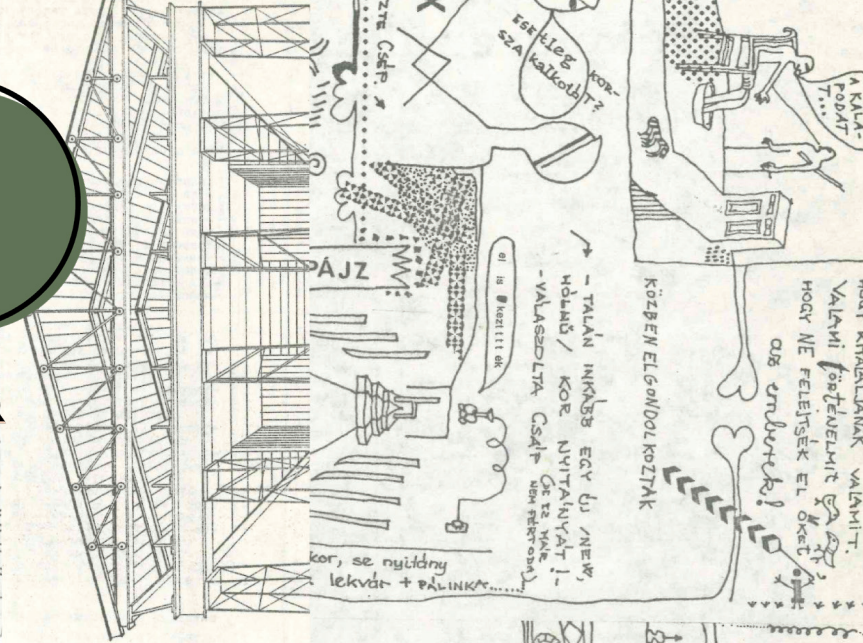
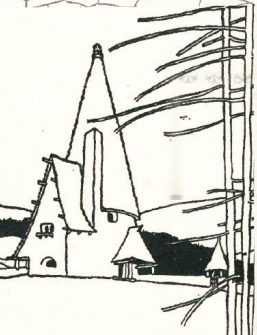
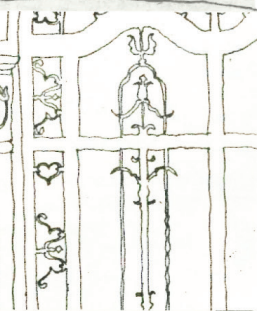

m volt otthon se új, se kor,
fő-tt, csak barack le

Kedves Olvasó!

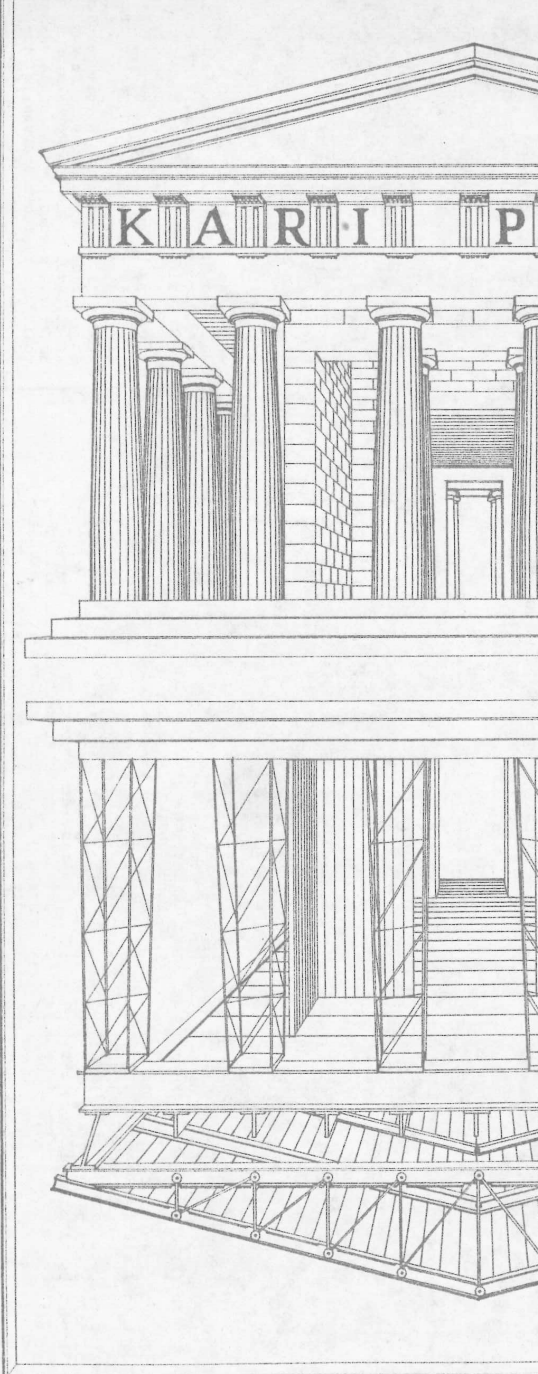
Nagy örömünkre szolgál, hogy kezded ügyébe került különleges számaink egyike. Idei utolsó lapunk szemmel láthatóan a többitől eltérő külsőt kapott. Ennek oka nem más, mint hogy idén ünnepli a Kari Papír az 50 éves jubileumát.

Eme jeles évforduló alkalmából a jelenlegi tagság úgy döntött, hogy felkeresi az újság egykori szerkesztőit, és alaposan kikérdezi őket a régi időkről. Jelentjük sikerrel jártunk és rengeteg információt gyűjtöttünk össze Nektek az elmúlt korok Kari Papírjáról.

De persze nem csak az újságról szolgálunk információkkal, hanem többek között a régi egyetemi közletről, vagy akár az akkori oktatás helyzetéről is olvashattok. Illetve, hogy a kép teljes legyen, kicsit a jövőbe is tekintünk, és felvetünk pár érdekes gondolatot az építészet jövőjével kapcsolatban. Ezeket felül néhány régi kritikára való reflektálással is találkozhattok, ha belelapoztok az újságba.

Röviden egyfajta időutazásra invitálunk Titeket, melyet reméljük élvezni fogtok, amikor végigpörgetitek a számot.

Ehhez kíván jó szórakozást és kellemes időtöltést:

A Kari Papír szerkesztősége

Tartalom

2

Interjú
Alföldi
Györggyel

7

Interjú
Ertsey
Attilával

11

Interjú
Benkő
Melindával

14

Interjú
Patai
Boglárkával

17

Régen
minden
jobb volt (?)

20

Kísérleti
tanterv

23

OHV

25

Következő
50 év

Kari Papír, 2024. November

Impresszum

Felelős kiadó:

Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi
Egyetem

Felelős szerkesztő:

Berkesi Tímea
Smuk András

Nyomás:

Vareg Nyomda

Főszerkesztő:

Homonyik Dorka

Tördelőszerkesztő:

Homonyik Dorka
Martinek Júlia
Mayer Nóra Martina
Tax Dorina

Borító:

Kis Luca Kata

Szerkesztő:

Homonyik Dorka
Kardos Kitti
Marczis Anna
Martinek Júlia
Ráczi Virág Emese
Tax Dorina

Közélet és egyetemi élet az Építészmérnöki Karon

.....
 Interjú Dr. habil Alföldi György DLA-val

Alábbi cikkünkben Alföldi György Dékán Urat kérdeztük az ÉPK-s közélettel, és egyetemi élettel kapcsolatban. Visszatekintést nyertünk korábbi idők hangulatába, illetve reflektálunk a mai közélet működésére is.

Kari Papír: Az ÉPK-n köztudottan nagy szerepe van a közéletnek, ezt az is mutatja, hogy nagyon sok öntevékeny körünk van. Az lenne a kérdésünk, hogy ez régebben is így volt-e, illetve milyen témák hozták össze az embereket?

Alföldi György: Huha, ez jó kérdés. Szóval mi 120-an voltunk az évfolyamban, és ugye, -amit talán most is érzek, de ezt Önök talán jobban meg tudják mondani-, hogy voltak azok, akik ilyen bejárók voltak, mondjuk pestiek, -én is nagyjából ilyen bejárós voltam-, és voltak a koleszosok. És ugye ez azért két ilyen tábor. A koleszban, akkor is voltak ilyen körök, volt a Bercsényi 28-30. kör, szerintem akkor is volt építész szakkollégium, és szerintem voltak még öntevékeny körök. Illetve akkor még volt az akkori korabeli hivatalos ifjúsági szervezet, a KISZ. Ezt talán a mostani HK-hoz tudnám hasonlítani. Voltak, akiket a közélet érdekelt inkább, és akkor azzal foglalkozott, volt, akit a szociális segélyezés, és hasonló ügyek érdekeltek. A másik oldalon pedig, a koleszban, mentek ezek a szakmai körök. De nem volt ennyire szofisztikált a közélet, mint most. Ezt arra értem, hogy nem volt ennyi fajta öntevékeny kör, de azt is hozzátenném, hogy nem voltam kollégista.

KP: A kollégiumot már említette, hogy nagy szerepet játszott a közéletben, hiszen egyik fő színtere volt annak, ami egyébként ma is igaz. Volt esetleg más hely, ahol a hallgatók gyakrabban összegyűltek?

AGY: Igen, a koly abszolút egy gyűjtő helye volt az ilyen gyűléseknek, ugye a K épületben nem volt, meg hát sajnos nincs is ilyen hely gyakorlatilag. De régebben nem volt ilyen szabad az élet, sokkal hivatalosabb volt. Ugye ez a korrajzból is adódik, hogy szocializmus volt, tehát ez valamennyire korlátozta az embereket. Viszont azért a Bercsényi 28-30-ban,- ők voltak a kiállítási kör-, volt egyfajta nagyon erős gondolkodás. Ők nem ebben a szocialista rendszerben gondolkoztak, és ehhez kapcsolódtak ezek a kiállítások is. Nagyon jó szabadságokat adtak. Nagy szerepe volt a koncerteknek, már nem emlékszem biztosan, hogy azok pontosan hol zajlottak, de abból is volt rengeteg. Ugye akkor máshogy voltak a szcénák. Az E épületben volt az E klub, ahol az első emeleten volt sok zenekar. Aztán az R épületnek volt valahogy az aulája, ott is volt mindenféle rendezvény. De kari szinten, ami tényleg ilyen hallgatói önszerveződő dolog, annak szerintem tényleg a kolesz volt a fő színtere. Ott volt, ahol az élet zajlott, és például amikor el

akartam érní egy kollégista társamat, amikor beadás volt, akkor a lépcsőfordulókban voltak ilyen csomósodások, és ott dolgoztak együtt az emberek. De például a Libella is ugyanazt a szerepet hozta a hallgatók életébe mint ma. Meg volt olyan mozgalom is, akik bent aludtak a K épületben. Ahol a gépész tanszék van most, egy fél évig én is ott aludtam egy asztalon, és közben ott voltak az óráink is. Valamilyen gézből csináltunk válaszfalakat, és volt egy kis konyhánk is. Ezalatt az egyik kolléga megismerkedett a Szkénésekkel, és akkor mi oda jártunk például zuhanyozni.

KP: A közösségi életet ma már sok helyszínen éljük, lehet az akár digitális is. Régen milyen platformok voltak a jellemzők?

AGY: Megint csak a kolesz volt mindig is a karnak az ilyen ifjúsági platformja. Újságból a Kari Papír volt, szerintem volt valamennyi Megfagyott Muzsikus is, bár azt nem lehetett tudni, hogy mikor jelenik meg, meg mikor nem, mostanában volt rendszeresebben, remélem ez megmarad. És volt a Bercsényi 28-30, de az nem is feltétlen a kóli újsága volt, hanem ott jelent meg például, amikor Masznyik Csaba lefordította Aldo Rossi könyvét, tehát vannak ilyen sarkalatos dolgok, amik ott

megjelentek. Aztán lassan megjelent a Makovecz Imréhez tartozó organikus építészet is.

KP: Kérdés lehet az a közélettel kapcsolatban, hogy milyen mértékben, és milyen formában van jelen a hallgatók életében. Mit gondol mennyire fontos az, hogy valaki aktív közösségi életet éljen?

AGY: Ez nagyon nehéz kérdés. Én azt gondolom, hogy a közösségi élet abszolút fontos. A közösségi életben, a kortárs segítő rendszereknek nagy jelentősége van, és nem függ attól, hogy valakinek sikerült-e a zh, vagy nem, ez nem arról szól. Nyilván, ha valaki nem kompetens, az az egyik oldalon sem jó. És az se jó, ha például a HK-ra rávetül egy olyan kép, hogy oda azok mennek, akik nem szakmai úton próbálnak érvényesülni. A szakmai körök mások, ott látszik, hogy kicsit azonos gondolkodású emberek jönnek össze, de inkább a szakmai gondolkodás miatt. A Képviselőnél arról van szó, hogy van, akiknek fontos, hogy a társaknak az ügyei hogyan vannak képviselve. A Senior kör szerintem nagyon klassz, én is harmadikban voltam ilyen, aki az újakat fogadta, nálunk ezt mindig a harmadikosok csinálták Tankörökre le volt osztva, és mindenki a sajátjaival

beszélgetett. Próbáltuk bevezetni az egyetemi életbe az elsősöket, hogy mi hol van, mit hol találnak, segítettünk nekik a tanulmányokban, hogy melyik zh-nál mire kell vigyázni. A koleszban lehet erősebb volt a helyi közösségbe való bevezetés. Hasonlít a Senior körhöz, csak mi nem táncoltunk ilyen kacsátáncokat, kicsit hagyományosabb volt az egész.

KP: Kicsit kapcsolódva az előző kérdéshez, mostanában a hallgatók mintha kevésbé bírnák a terhelést, mint régen. Mi lehet ennek az oka?

AGY: Van egy ilyen Műegyetemi hagyomány, hogy ezen az egyetemen vért kell izzadnia az embereknek. Nem szabadna magunkat úgy pozicionálni, hogy tőlünk féljenek, szerintem ez egy tévedés. Szeretnénk, hogy megváltozzanak oktatási módszerek, a mi időnkben nyers, frontális oktatás volt, de közben a tudásmennyiségek iszonyúan megváltoztak. Egyre inkább arról kéne csak beszélnünk, hogy hogy kell átgondolni valamit. Óhatatlanul én is egy előadás alatt használok az internetet, az ad nekem választási lehetőségeket, és a szakember ahhoz kell, hogy ebből el lehessen dönteni, hogy melyik helyes, amiből már ki lehet indulni. Nekünk ezt a döntési képességet, és ezt a döntési helyzetet kell

tudnunk felmutatni. És a másik oktatás pszichológiai kérdés, hogy jó-e az, ha a tananyagokat részekre bontva, külön-külön tanítjuk meg. Igaz-e ez az építészet oktatásánál, és hogy jól össze fog-e állni végeredményben a tudás a hallgatók fejében? Engem mindig jobban érdekelt az egésznek a rendszere és filozófiája. Ha így nézzük akkor rengeteg az időnk ezt a tudást átadni, ha minden egyes csomópontot meg akarunk mutatni, és tanítani akkor kevés az időnk. Szerintem jó lenne, ha tudnánk elmélyültebb oktatást adni bizonyos pontokon, ha nem a frontális oktatást ápolnánk, hanem egyfajta közös gondolkozásra törekedni, viszont azt kész vagyok elfogadni, hogy a kéttámaszú tartót azt valamilyenkor meg kell tanulni.

KP: A hallgatóknak nem csak a közösséggel fontos a kapcsolata, hanem az egyetemmel is, hiszen végülis ez köti össze őket. Hogy látja régebben milyen kapcsolatuk volt a hallgatóknak az egyetemmel, mennyi időt töltöttek ott?

AGY: Ez nagyon öreg uras lesz, amit mondok. Nagyon megváltoztak a viszonyok, mi régen csak egyetemre jártunk, más világ volt. Alapvetően a tanulás volt, nem nagyon dolgoztunk, a nagyon ügyeseknek egy-egy

tanszéken sikerült bedolgozniuk magukat. Ilyen szempontból jobban az oktatásra koncentráltunk, emellett a szakmai tevékenységek, szakmai körök abszolút támogatottak voltak, és fontos volt az egyetem számára a közösség. Én a karon voltam felelős szociális segélyezésért, juttatásokért, meg a Kari Papírban is részt vettem. Hogy ez megjelent-e bennünk, hogy ezzel visszaadunk a következő generációnak, szerintem ez nagyon szép kérdés. Engem érdekelne is, hogy ez most megjelenik-e a hallgatókban, hogy ez egyfajta visszaforgatás. Én azt szoktam mondani, hogy bárki, aki ide beérkezik, az hozzátartozik az örökséghez. Ez egy felelősség mindenki számára, és egy felelősség a mi számunkra is. Nekünk tanároknak vannak hallgatók, akik a következő évben úgy hiányoznak, hogy szinte fáj, tehát akikkel 3-4 évig együtt dolgozunk utána el se tudom képzelni, hogy hogyan indul a szeptember. És utána jönnek az új hallgatók és ebben van ez a visszaadás. Nem tudom, hogy ez régen megvolt-e, az biztos, hogy amikor én diplomáztam az egyetem volt az utolsó hely, ahol dolgozni szerettem volna. De most, ha valaki megkérdezi, az én identitásom egy nagy része, az az Urbanisztika Tanszék könyvtára. Tehát nekem ez az első dolog, ami eszembe jut az egyetemről. És, persze most kicsit hízelgek magamnak, jól esik,

ha visszatehetek valamit én is ebbe. Szerintem ez fontos lenne a hallgatói közéletben is, hogy úgy érezzék, hogy vissza tudnak adni valamit ebbe a rendszerbe. Azt is nagyon fontosnak gondolom, hogy ez az egyetemi hallgatói közösség épüljön. Ehhez nagyon fontos az is, hogy az egyetem egyik fő lényege, hogy a hallgatók és oktatók egy szinten vannak, mint egyetemi polgárok, meglegyen. Bár ezt nem minden zh után érzi így az ember.

Interjúnkban Ertsey Attilával beszélgettünk, aki amellet, hogy 1985-ös Műegyetemi diplomázása óta sikeres építészként tevékenykedik, volt a Magyar Építész Kamara alelnöke, illetve mai napig a Kós Károly Alapítvány elnöke. Mindezek mellett az újságírást sem hagyta el. Sokáig az Országépítő folyóirat szerkesztője volt, majd megalapította saját lapját is, mely mai napig működik Európai Közép néven.

Interjú Ertsey Attila DLA-val, volt főszerkesztővel

KP a 80-as évek elején

KP: Kezdjük is talán az elején. Ön 1980-85 között volt hallgató a Műegyetemen. 1982-ben csatlakozott a Kari Papírhoz, majd lett főszerkesztő. Hogyan lett tagja a körnek?

Ertsey Attila: Elöttem volt egy előző generáció. Csikós Misi volt a lapnak az előző főszerkesztője, neki kezdtem el segíteni. Például volt régen az egyetemen a mozgásszínház találkozó, melyről a Kari Papír tudósított. Akkor ott beültünk majdnem minden előadásra, jegyzeteltünk, mindegyikről írtunk. Ez egy hatalmas élmény volt. Szerintem nagyon jó, hogy azáltal, hogy az ember belekerül egy ilyen újság szerkesztésébe, rengeteg mindent megtanul. Akkor dobtak be igazán a mélyvízbe, amikor elküldtek, hogy csi-

náljak interjút ezzel-azzal. Fogalmam nem volt, hogy kell csinálni, mit kell kérdezni, vagy hogy viselkedjek. De hát azt meg kell tanulni és ott megtanultam, mit hogyan kell összerakni. Aztán ők lediplomáztak, akkor én lettem helyettük.

KP: Hogyan zajlott akkor egy szám összeállítása? Milyen munkafolyamatok voltak? Voltak olyan témák, amikről mindenki szívesen írt?

EA: Együtt megbeszéltük, hogy mi kerüljön bele, kiosztottuk és megírtuk a cikkeket. Tehát tényleg jó volt, hogy mindenki hozta a dolgokat, ötleteket és közös döntés alapján raktuk össze a számot. Ami akkor érdekes volt nekünk, hogy amikor én például az egyetemre bekerültem, akkor ott találkoztam Makovecz Imrével. Mármint az ő hatásával. Mindenkire hatott, amellet, hogy nem tanított, mert a Műegyetemről ki volt tiltva, de mindenkivel foglalkoztatott. Tetszett nekünk, érdekelt minket, néha még utánoztuk is. Ezt most csak azért mondom, mert ez az újságban is valahogy megjelent, valamilyen mértékig. Aztán időnként volt, hogy nem volt anyag, viszont akkor meg akadt, aki ontotta magából a cikkeket. Egy idő után persze azt mondtuk, hogy jó, ez

most már elég, de mindig megbeszéltük közösen. A gépelés elég viccesen zajlott, mert hát nem mindenki tudott gépelni, meg nem is volt írógépe mindenkinek. Úgyhogy akkor az ilyen jó akaratú titkárnőket környékeztük meg, hogy gépeljék be ezeket a kézzel írt szövegeket nekünk. Úgyhogy ez tényleg ilyen vicces volt. Amikor legépeltek, akkor fölragasztottuk lapokra a szövegeket, fotókat, grafikákat, -tehát kézzel tördeltünk- és ezt vittük lefotóztatni. Utána ezeket a filmeket vittük el a BME nyomdájába, ahol nyomtatták a számokat.

KP: A számok ellenőrzése során volt bármikor olyan cikk, amit nem lehetett berakni a lapba? A korszakból kiindulva persze egyértelmű, hogy ellenőrizték a számokat, mai szemmel olvasva mégis meglepődhet az ember, mennyi mindenről lehetett szabadon írni.

EA: Akkor általában mindenki, tehát az emberek kb. 90 százaléka így volt, hogy általános iskolában kisdobos volt, utána úttörő és az egyetemen KISZ tag. Akkor már a KISZ Tagság nem volt kötelező, de azért úgy súgták, hogy ajánlott. De igazából nem volt gyűlés, nem volt mozgalmi élet. Ezt csak azért mondom mert valójá-

ban ugye a Műegyetem KISZ bizottsága fizette a nyomtatást, így ők ellenőrizték a számokat is.

A lényeg az, hogy egyetlen egyszer volt cenzúra, amikor a MÉSZ egyik előadásáról készítettem beszámolót, amiben Konrád György volt a vendég. Ő akkoriban bizonyos értelemben szilenciumra kárhóztatott író volt, így a nagy nyilvánosságban általában nem szerepelhetett. Miután megírtam ezt a beszámolót, a KISZ titkára, Váradi János behívott, hogy hát nem engedheti át, nem kéne berakni az újságba. Akkor valahogy ott szkanderoztunk ezen, hogy mit kéne, hogy kéne és summa summarum valahogy végül én úgy emlékszem, hogy megjelent.

Lényegében tehát ideológiai befolyás nem volt, tartalmi cenzúra szintűgy nem. Így ezért mi próbáltuk valamenynyire a diákérettel, vagy úgy egyáltalán az egyetemi léttel és azokkal a kérdésekkel foglalkozni, amik feszítettek vagy kellemetlenek voltak.

KP: Kicsit talán mesélhetne az akkori szerkesztőségéről. Milyen volt a társaság? Maradtak fent kapcsolatok a múltból?

EA: Hát az egy jó buli volt. Tehát a nagy barátság az frankó, de nem feltétlen elég, így évtizedek távlatából visszanezve. Sok ilyen barátság szimpát-

ia alapon verődik össze. Egy ilyen baráti kör utólag szét fog esni. Viszont, ha valami szellemiség köti össze őket, az megmarad. Illetve ez egy kicsit vegyes, mert akikkel mondjuk Makovecz révén összekerültem, ez a közös téma tartott minket össze. Akik ebben a szellemiségben mozogtak, azokkal egy stabil közösség alakult ki bizonyos szempontból, de ez nem volt feltétlenül baráti közösség is. Tehát külön voltak a barátaink és külön azok, akikkel tanulókörökben együtt dolgoztunk. De az újság szerkesztőségéből mindenre emlékszem, így 30-40 év távlatából is. Hát ezek ilyen életpályák, amik szanaszét mentek. Van olyan is, akivel közös témák nem maradtak, de ha találkozunk mindig örülünk egymásnak.

Amire nagyon emlékszem, hogy volt 1-2 ilyen tábor úgymond. Akkor még volt a Műegyetemnek Balatonfüreden egy üdülője, amiben télen egyetemi rendezvényeket tartottak. Ma csapatépítő tréningnek mondanák, de tulajdonképpen az volt. Tehát megbeszéltük az újság dolgait, ettünk ittunk, mulattunk. Az tényleg nagyon jó volt.

KP: Mit gondol, így utólag visszatekintve, mennyire határozta meg a karrierjét a Kari Papír?

EA: Én azt gondolom, hogy annak, hogy a Kari Papírban voltam és ott ez a probléma érzékenység kialakult, ez a mai napig érzékelteti hatását. Például az, hogy a közélet foglalkoztatott, annak egyenes következménye volt, hogy az Építész Kamara megalapítását kezdeményeztük.

Élveztem így visszanezve. Állandóan benne voltam. Az egyetem után '89-'90-ben alakult meg Makovecz és Kós Károly egyesülése, amibe belépett a cégünk. Akkor indult az Országépítő folyóirat, melynek sokáig a szerkesztője voltam. Majd utána dolgoztam 20 évet egy másik lapnál, végül megalapítottam a saját újságomat. Tehát nagy hatással volt rám így végig. És hogyha egyszer valamibe beleszagol az ember, akkor az mehet a végtelenségig.

Oktatási reformok és hallgatói részvétel 1990-ben

Interjú Dr. habil Benkő Melinda PhD-val

Az alábbi cikkünkben Benkő Melinda habilitált egyetemi docenst kérdeztük arról, hogy milyen volt a rendszerváltás idején hallgatónak lenni, és milyen szerepet töltöttek be a diákok az egyetemi oktatás megreformálásában.

Kari Papír: 1987-ben kezdted el az építészmérnök képzést az egyetemen. Mikor kezdtél el foglalkozni a hallgatókat és az oktatást érintő problémákkal?

Benkő Melinda: Úgy rémlik, hogy akkoriban, a nyolcvanas évek végén még nem a HK működött, hanem egy évfolyamnak különböző felelősei voltak, akik egy-egy dékánhelyetttel, illetve az évfolyam két-három másik felelőseivel dolgoztak együtt. Az első év végén választottak meg az évfolyamom úgynevezett érdekvédelmi felelősének, másod-és harmadévben önkéntesen sokat foglalkoztam az ide tartozó hallgatói dolgokkal.

KP: A 1990-es évek eleje nagy változást hozott Magyarországon, mind politikai, mind gazdasági szempontból. Hogyan érintették ezek a változások az egyetemet, illetve annak hallgatóit?

BM: Elérkezett 1989, aztán 1990 tavasza, és akkor a diákok között, alulról kezdeményezve egy aktív, reformokat követelő közeg jött létre. Többen bent műtermeztünk az egyetemen, az volt a központ, és az elejétől fontosnak tartottuk, hogy jó tanulók is szerepet vállaljanak, hiszen úgy hitelesebb lett a változások igénylése. Május 4-én megalakult az Építészhallgatók Szövetsége. Ennek a folyamatnak volt a

KP: Hogyan tudtak részt venni a hallgatók az új oktatás kialakításában?

BM: A légköre abban a korban nagyon bátor, nyitott, őszinte és provokatív volt. Nagyon gyorsan történtek a dolgok. A kiáltvány után néhány nappal, május 9-én már le is zajlott a nagygyűlés és a választás, majd a Kar is megnevezte a tíz tárgyaló oktatót, a folyamatról a június 20-i (ha jól emlékszem akkoriban még hallgatók nélküli) Kari Tanács már részletes tájékoztatást kapott. Ez egy teljesen más korszak volt, és kilencven tavaszán, úgy éreztük, hogy bármi lehetséges. Persze nem minden hallgató volt a folyamat aktív részese, de mindenki tudott róla, sokan érdeklődtek, és minden évfolyamból lett képviselő is a megválasztott diákvezetők között. Mivel ez egy átmeneti időszak volt, nem volt igazából berögzült formája semminek, mi alakíthattuk mindent.

A nagygyűlést az aulában tartottuk, ott zajlott le a jelöltállítás, majd az ügynevezett reformbizottság tíz diáktagjának titkos megválasztása. A szavazót mindenkinek egy dobozba dobta, majd a második emeleti műterem (mostani Lakótanszék egyik terme) ablakából a szavazatszámológó a nyertesek nevét egy-egy papírrepülőre írva, a kertben lévő tömeg közé reptették az eredményt. Nagy élmény volt. A reformbizottságba megválasztott tíz hallgató (közülük néhányan később az ÉPK ok-

tatói is lettünk) és a tanárokat képviselő tíz oktató kéthetente, alkalmanként több órán át egészen a nyár, vagyis augusztus végéig ülésezett. Akikre biztosan emlékszem Locsmándi Gábor (az Urbanisztika Tanszék későbbi vezetője), Balogh Balázs (a Rajzi Tanszék későbbi vezetője), Lázár Antal (az ÉPK későbbi dékánja) és Szoboszlay Mihály (az Építészeti Geometria és Informatika Tanszék későbbi vezetője), de a pontos névsor a Többet ÉSZszel május 22-i számában olvasható. Konstruktív, jó légkörű találkozások voltak. Úgy emlékszem, hogy diákok és tanárok nem az asztal két oldalán ültünk, hanem valóban közösen gondolkodtunk azon, hogy abban a történelmi pillanatban merre kelljen alakuljon az építészképzés.

KP: Van olyan reform, amit azóta bevezettek, és akkor azokon a beszélgetéseken hangzottak el először?

BM: A Kar nyitása a szakma felé fontos téma volt, és ennek eredményeként az alkotóhatet (a kötelező tananyagtól független, külsősök bevonásával megvalósuló, az építészet megközelítését kitérítő egyéb oktatástól mentes hetet) rögtön be is vezették. 1990-ben ez nagyon nagy dolognak számított, de változott a világ, az igények, így kb. tíz éve megszűnt és helyére bekerült a vázlattevézés hét. A szabad tanár- és diákválasztás egy másik

kiemelt kérdéskör volt, ez szép fokozatosan valahogy kialakult, majd jött a kreditrendszer. Az óraszám „drasztikus” csökkentését is követeltük, de ezt nem értük el.

Később a 2004-es EU csatlakozás körül volt egy újabb reformidőszak, 2006-ban vezették be az alapképzésben ma is működő tanterv legtöbb elemét. Ezeket a változásokat akkoriban a Bologna-rendszer, vagyis a BSc, MSc és a doktori képzések nemzetközi szinthez való harmonizálása követelte meg. A 90-es évek eleji és a 2006-os tehát valóban komoly átalakítás volt. Az építészkar egyébként a folyamatos reformok szlogenjében létezik (egy képzésnek szüksége is lenne az állandó megújulásra), az elmúlt években a mesterszinten a specializáció bevezetése hozott is némi változást.

KP: Végezetül szeretnél még valamit megemlíteni?

BM: Szerintem hihetetlenül fontos, hogy a hallgatók belülről átlátva helyzetük fogalmazzák meg a saját véleményüket, beszéljenek, írjanak erről. És ha kell, proaktívan indukáljanak változásokat, gondolataikkal segítsék tanáraikat is, hogy közösen lehessünk minél jobbak. Illetve minden tiszteletem azoké a hallgatóké, akik a változatlanul rengeteg építészkar egyetemi kötelező feladat mellett a köz érdekében felelősen fellépnek és dolgoznak.

A 2017-es újraindulás

Interjú Patai Boglárkával

Bár idén ünnepli 50. születésnapját a Kari Papír, ebben az időszakban voltak kihagyások. Egy ilyen időszak után indította újra a lapot Patai Boglárka. Őt kérdeztük az akkori szerkesztőségről, és személyes élményeiről.

Kari Papír: Kérlek mondd el, hogyan jött az ötlet, hogy újra indítsd a lapot, és hogyan zajlott a folyamat?

Patai Boglárka: 2015-2018 között Hallgatói Képviselő voltam, ennek kapcsán jött a gondolat, hogy az akkor több éve nem (vagy csak időszakosan, egy-egy Tisztújítási különszám erejéig) működő KP-t újraindítsam egy újonnan összeálló, friss csapattal. A 2017/18-as tanévre 2017 október végén jelentkeztem első alkalommal főszerkesztőnek (egyedüli jelentkezőként).

Az általam meghirdetett tagtoborzóra jelentkezett Böröndy Juli, aki a következő években tagja lett a szerkesztőségnek, és utánam ő vette át a főszerkesztői stafétát - örömemre szolgált, hogy sikerült a KP továbbélését ezáltal biztosítani.

Részlet az újraindulás utáni első számból

Elsőként 1974 szeptemberében adta ki az Építész mérnöki Kar KISZ Bizottsága, mint akkoriban sok másik kari lapot. Ma már a Kari Papír a Hallgatói Képviselő hivatalos információs lapja, amelynek elsődleges célja, hogy a tájékoztassa a Kar hallgatóit az egyetemi életet érintő kérdésekben. Emellett a szerkesztőség évről évre igyekszik az építészet határterületeit érintő, az építészhallgatókat foglalkoztató, személyesebb hangvételű írások, megjelentetésére is. A Kari Papír az elmúlt években havi rendszerességgel jelent meg, ismertté és közkedvelté vált mind a hallgatók, mind az oktatók körében.

Rövid szünet után újra jelentkezik, hogy a kar médiumaként betöltse fontos szerepét a kari közéletben, és hirt adjon a Kar eseményeiről.

KP: Hogyan működött a kp a te idődben?

PB: Kb. 3-6 taggal működtünk, változó volt az aktív létszám, kinek mikor jutott ideje a cikkírára, de volt állandó grafikusunk / tördelőszerkesztőnk. Illetve a HK-ból Komonyi Dániel általános alelnök volt a felelősünk / segítőnk, akivel együttműködtem a fejlesztéseket illetően, eleinte még én is HK-sként. A célul kitűzött negyedévente való nyomtatott megjelenést tartani tudtuk, és a HK honlapján is elindult az online felülete a KP-nak. A KP facebook oldalát is újraindítottuk, a korábbi megjelenések akár ott is visszakövethetőek.

KP: Hogyan zajlott egy gyűlés, és egy kiadvány szerkesztése?

PB: Az öntevköri helyiségben gyűléseztünk, a ciklus elején megterveztük az adott tanév ütemtervét és a lapok

várható tematikáját. Online adatbázisban vezettük a témaötleteket, a feladatlistát, és egy-egy szerzőnek saját rovata is volt. A PR feladatokat is én vállaltam főszerkesztőként. További rendszeres gyűléseken a táblázatot kivetítve közösen döntöttünk arról, milyen hírek, cikkek kerüljenek be egy adott lapszámba. Emlékeim szerint a megjelenés előtt a tartalmat a HK ülésen prezentáltam jóváhagyásra, elsősorban a HK által közölni kívánt hírek egyeztetése céljából.

Mivel több éves kihagyás után alakult meg az új szerkesztőség, alapvetően az volt a célkitűzésem, hogy a HK kommunikációja mellett minden szerkesztő saját ötletekkel gazdagíthassa a lapot, hogy a tagok megtalálják a motivációt, az önkifejezés lehetőségét a szerkesztőségi munkában, és ez szerintem sikerült is.

KP: Volt olyan cikk amit nagyon szerrettél? Miről szólt? Miért tetszett?

PB: Főszerkesztőként az ezzel való foglalkozást, a hallgatókért való munkát összességében, minden részfeladatával együtt szerettem!

KP: Volt olyan téma amiről szívesen írtál volna, de nem lehetett/nem tudtál, esetleg cenzúra miatt?

PB: Nem volt ilyen, és a HK sem cenzúrázott. Nem amiatt, mert én is a

tagja voltam az első főszerkesztői évemben, hanem mert nem volt szándéka cenzúrázni.

KP: Milyen programokat szerveztetek magatoknak gyűléseken kívül? Van esetleg kedvenc élményed ezek közül?

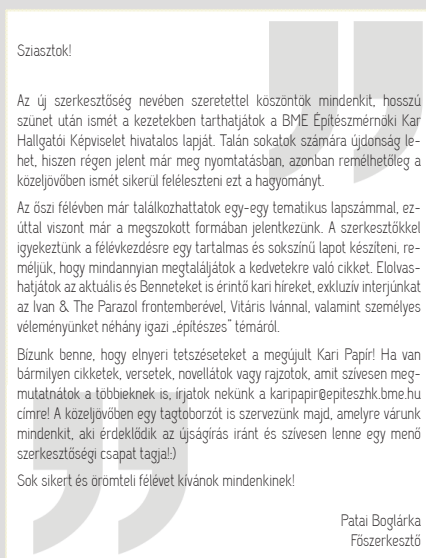
PB: Csapatépítő programjaink voltak időnként. Én személyesen részt vettem az össz-egyetemi kari lapok főszerkesztőinek gyűlésein, ami fontos, közös fóruma volt akkor az egyetemi működésnek, a karok közötti kapcsolatépítésnek és az újságírói tapasztalatcserének.

KP: Visszanézve mit adott neked a Kari Papír? Ha most visszamehetnél, lennél-e újra tag, vagy esetleg más-hogy döntenél?

PB: Fontosnak tartom, hogy a Kari Papír megtalálja a szerepét a mindenkori kari közéletben, szerintem ez a szerkesztőség, és elsősorban a főszerkesztő feladata, felelőssége. A kari sajtónak ezen a lapon kívül szerepsére más formái is jelen voltak - például a Megfagyott Muzsikus, aminek újraélesztésében HK felelősként szintén részt vettem az akkor szintén újraalakuló MM-szerkesztőséggel. A Kari Papírnak azonban fontos alapvetése, hogy a Hallgatói Képviselő-

let (SZMSZ-ben is rögzített) hivatalos lapja, ezáltal pedig a küldetése, hogy elsősorban a hallgatók érdekeit szolgálja, őket informálja, tájékoztassa a HK ügyeiről, működéséről, a szórakoztató tartalmak mellett. Szerintem az akkori szerkesztőséggel, illetve a HK akkori tagjaival egyeztetve jó döntéseket hoztunk a tekintetben, hogy a lap szerepét újradefiniáljuk és friss tartalommal töltjük meg, hogy ne kötelező elemként legyen jelen az egyetemen, hanem a HK kommunikációja mellett érdekes tartalommal is szolgáljon

Részlet az újraindulás utáni első számból

Régen minden jobb volt (?)

Napjaink hallgató-oktató viszonya az építész karon

Ugyan melyikünk ne hallotta volna már ezt a kijelentést szüleitől, nagyszüleitől, tanáraitól, vagy akár nála csak pár évvel idősebbektől? Gyakran merülhet fel a kérdés, vajon ez tényleg igaz és régen minden jobb volt, vagy csak az emberi természet része, hogy nehezen viseli a változást? Egy biztos, itt sok minden nem változott. Azért, hogy eme kijelentés biztos alapokon álljon, az alábbiakban néhány 80-as évekbeli Kari Papírból kiragadott kritikát olvashattok, melyekhez szerkesztőségünk is fűzött pár sort, annak érdekében, hogy a párhuzam egyértelműen látható legyen.

1984-ben jelent meg az egyik Kari Papír számban egy olyan cikk, mely a hallgatók és oktatók közti viszonyt tárgyalja. A szöveget olvasva felmerül a kérdés: vajon az említett állapot manapság is fennáll?

Ha a hallgatók oldaláról nézzük a dolgot a válaszom egyértelműen igen! A mai hallgatóság csekély százalékát érdekli igazán maga az építészet, és még kevesebb ebből az, aki energiát fektet abba, hogy még inkább megismerkedjen vele. Véleményem szerint közülük sokan azért választják az építészt kart, mert diplomát szerezve, jól hangzik azt mondani, hogy építész az ember. De vajon mennyi gondolatosság húzódik meg egy ilyen egység által tervezett épület mögött? Persze vannak még olyan hallgatók, akik nem a hangzatos szavak, vagy a trendek miatt akarnak építészzel foglalkozni. Olyanok, akiket érdekelnek az összefüggések, akik gyakran teszik fel a „miért?” kérdést és a legjobb megvalósításra törekednek.

Ezeknek a diákoknak nehéz dolguk van, mivel a mai modern világban, ahol a folyamatosan változó trendek határozzák meg a többség gondolkodását. Természetesen sokkal jobban mutat, ha valaki letisztult belső tereket vagy egyszerű, minimalista épületeket tervez, annak ellenére is, hogy sokszor ezen építmények mögött nem húzódnak gondolatok, csak betanult sémák.

MIT HALLANI FALUN?

A Kari Papír előző számaiból azt hiszem kezd világosan kitérni, hogy minden frankó, de mintha azért még lenne egyhány apró gond. Mintha ezzel az egyetemi építészképzéssel kapcsolatosan még valami hibádzna.

Itt van ez az egyetem, melynek polgársága két alapvető részre oszlik: oktatók és diákokra. Valahogy úgy képzelném el, hogy a diák azért jött ide, hogy valamiféle tudásból, aminek ő nincs birtokában, minél többet magába szívjon, az oktató pedig az a fél, aki a tudás birtokosa, és ezt szeretné átadni. /Azért gondolom, hogy van benne ilyen átadási vágy, mert aki nem átadni akar, csak "alkotni", annak jobb helye van egy olyan intézményben, ahol a fő jövedel az alkotás, egy konkrét produktum létrehozása / . Ehelyett viszont kicsit más a képzet, a dolog mindkét oldalról sántít: Vajon ezek a diákok, akik itt az építészkaron tanulnak, a saját értékrendszerükben hová helyezik az ÉPÍTÉSZELET ??? Nem kerül-e háttérbe ez a szép elvont fogalom olyan kézzelfoghatóbb dolgok nyomására, mint a követelményeknek való megfelelés, divat, lustaság...? De , Igen, sokszor így van. Megnyugszik a lelkünk, ha sikerül időre beadni valamit; bár tudjuk, hogy nem az igazi, amit csinálni kell. Alkalmazzuk a jól bevált formákat anélkül, hogy a jelentőségük is elgondolkodnánk, vagy hogy egyáltalán éreznénk valamit irántuk. Vajon valóban ez? Azt hiszem, nem! Mindenki tudja, hogy került ide évenként az a százhusz ember, aki 5 - 6 - 7 év múlva diplomát, építészdiplomát kap a kezébe. Aki jó matekból és fizikából, és nincs olyan hibája, hogy ne tudná lerajzolni a felvételi beállítását legalább kétszerre, az jöhett! De egy könnyű döntés, bár ahhoz, hogy ÉPÍTÉSZELET nem sok köze van ennek a rostának. Akinak nem sikerül, és hátat fordít az opésznek, sohasem bizonyíthatja be, hogy rátermettebb annál, aki esetleg meg tud felelni ennek a felvételi rendszernek. De aki bekerült, vajon könnyezéssel bizonyítani rátermettségét, kreativitását, azt a képességét, hogy tud alkotni, képes létrehozni VALAMIT? Azt hiszem, nem, szintén az előzőekben vázolt okok miatt.

Ez, eddig elég sötét kép a diákokról, de szerencsére nem mindenkre igaz, vannak még közöttük elhivatott, nyitott szemű és nyitott lelki építészönvendékek is.

Visszatérünk még egy másik dologra is, ami nagyon fontos és ami kissé világosabb teszi ezt a sötét képet. Kezdjük a felvételinél: Az asztalnak két hosszú oldala van, egyiken ül a diák, vele szemben az oktatók. Itt most az utóbbiakról szeretnék beszélni. Vajonők keresztlé a felvételiizóban az "építésznévát", veszik-e fáradságot, hogy kicsit elmélyedjenek a szemben ülőben? Még mielőtt a leendő jelentkezők ereiben megfagyana a vér, azt válaszolom erre, hogy nem, de hozzá kell tenni azt is, hogy HALLÁSBAN!

Igen, ezt írom és kérdezem: Hol van az az oktató, aki fontosnak érzi ezt az egészet, és van annyi szakmai- és emberismerete, hogy ilyen kérdésekben dönteni tudna? Ki az a kar oktatói közül, akinek van akkora HÍVELE, hogy alkalmas legyen erre a döntésre? Azt hiszem, ön személy szerint nagyon kevés emberre merném rábizni magam vagy bárkit. Lépünk tovább: ki az itt az egyetemen, aki fontosnak tartja azt, hogy az adott tantárgyakon kívül szó essék más olyan dolgokról is, amelyeknek tagadhatatlanul köztük van az építészetéhez? Ki az, akinek nyugodt lélekkel oda mehet menni olyan problémákkal, amikor eddig esetleg csak néhány barátommal tudtam beszélni, mivel úgy éreztem, nem kapnék használható választ. Sokszor úgy látom a tanáraink kevesebbet tudnak néhányunknál, habár esetleg a saját területükön profik. (Természetesen a tanárok között is vannak kivételek! de...) Hol vannak azok akikhez oda mehet menni, mondván: Mester, fogadjon tanítványai közé! Hol találom meg a mestereimet? A Mester és Tanítványa előtt közös cél lehet: annak a majdnai alkotásnak a közös-belső-mindenféle "jó"-sága, ami majdnai Tanítvány

keze alól kerül ki. Még mielőtt teljes irrealitásba fulladnék, megpróbállok visszaszökni. Nem várom azt, hogy holnapról mindenki / tanár és diák / elhivatott lesz, de talán nem lenne baj azt tudni, tudatos-e tenni mindannyiunkban, hogy létrejöttünk van egymásra. Nem biztos, hogy "tanügyi reformokra" van szükségünk ahhoz, hogy létrejűjünk valami. Lehet, hogy a változások kicsit bennünk kellene lejtészdánia, nem lenne baj, ha kialakulna a párbeszéd diák-diák, diák-tanár, stb között: legalább annyi, hogy kicsit vegyük komolyan egymást, és figyeljünk oda, hátha az a másik is tud valamit okosat mondani....

UPPI! én beszéltem!
KRUPPA HÁNDOR. (MARI-MARI SUGALLATÁRA)

A kérdés tehát jogosan feltehető: ha egyre több diák emiatt választja a kart, és egyre több ilyen építész kap diplomát, mennyi presztízse marad a szakmának a társadalomban? Mielőtt vizsgolt az egészet a hallgatók nyakába varrnánk, szót kell ejtenünk az oktatásról és az oktatókról is. Ahhoz, hogy a megfelelő építészeti gondolkodás a birtokunkba kerüljön, (legyen szó a szakma bármely területéről), meg kell oldanunk a ránk rótt feladatok sokaságát, amihez sokszor olyan többlettudást várnak el tőlünk, melyet soha nem adtak át. Mintha úgy kellett volna idejönnünk, hogy tökéletes grafikákat tudunk készíteni, vagy ismerjük az épületszerkezeti megoldások mindegyikét. Szó se róla, mi hallgatók is tehetnénk többet, hogy gyarápítsuk a tudásunk, de nem ezért járunk egyetemre, hogy ezeket megtanítsák nekünk? Sok oktató ledarálja a számítások menetét, csekély magyarázattal tűzdelve, vagy rámondja a tervezett épületre, hogy gyenge a koncepció és ez így nem fog működni. Ennyiből kellene tehát tudnunk, hogyan is kell építészeti gondolatot teli,

jól megszerkesztett, stabilan álló épületeket tervezni? Persze van kivétel is, hisz vannak olyan tanárok, akiken látszik, hogy szívügyük diákjaik tudásának gyarapítása, és gyakran olyan plusz információkkal is igyekeznek szolgálni, melyek a munka során még inkább segíthetik majd az egyént. Összegezve tehát elmondható, hogy mindkét fél ludas a dologban, de akkor mégis mi lehet a megoldás? Az biztos, hogy nem elég, ha csak az egyik oldal változtat. Sokkal több kommunikációra van szükség és a hozzáálláson is javítani kell. Csak így fejlődhet a hallgató és válhat olyan építésszé, melynek jár a megbecsülés, és csak így lehet elégedett az oktató, hogy a lehető legtöbb eszközzel felvértezve adott diplomát mentoráltja kezébe.

MIT HALLANI A DÜFÉBEN?

Meighiós

Lehetővé teszi az építészeti önképzésnek a diák felkészülését, ami az egyetemi formákban kevés megismerés abból a célból, hogy ráfagyjon kevesebb a képzésünkkel megfogalmazott és a szakmai munkákban.

FELSŐ TÁJÉKOZÁS: 1981. XI. 30. PÉNTEK. 10.00 A BÚPÉ ELŐL.

A MÁSHOLYK A HETEN.
EZESE FLAKAT...

Oktatók hallgatói véleményezése

napjainkban (lásd táblázat). Bár a tantárgyak nevei nagyrészt változatlanok maradtak, és az oktatott anyag folyamatosan megújult, hogy lépést tartson a korral, hiszen ezek a területek az építészmérnöki tudás alapját képezik, elgondolkodtató, hogy a kötelező tárgyak között máig alig jelentek meg olyan tantárgyak, amelyek az építőipar fejlődésével fontos tényezővé vált, modern szempontokat helyeznék fókuszba.

Felvetődik a kérdés, hogy vajon külföldön is hasonlóan épül-e fel a mintatanterv az építészmérnöki képzésben. Példának vehetjük az ETH Zürich építészmérnök képzését, mely a 2024-es QS World University Rankings ranglistáján 4. helyen szerepel. Az ottani BSc tantervében az látható, hogy alaptárgyakban majdnem megegyezik az itthoni képzéssel, viszont másra helyezi a hangsúlyt, például a számítógépes tervezés hamarabb, már az első félévben megjelenik. Másik érdekes és kötelező tárgy az Épületek energia- és klímatudatos tervezése, mely a globális klímahelyzet fokozódásával egyre hangsúlyosabbá válik. Az építészettörténeti oktatás ott is számottevő, azonban olyan tárgy, ami itthon a Rajz vagy a Forma és kompozícióhoz lenne hasonló, nem igazán jelenik meg, főleg több féléven keresztül.

Nem sokkal ezelőtt történtek újabb változtatások a BME Építészmérnöki

Karán. A képzés nemrégiben új specializációkkal bővült, amelyek célja nem csupán a hallgatók sokféle érdeklődésének támogatása, hanem az iparág fejlődési irányainak követése is új tantárgyak megjelenésével. Ugyanakkor érdemes megjegyezni, hogy a kötelezően és szabadon választható tárgyak között már jelentek meg új, előremutató tantárgyak, azonban ezekkel nem minden hallgató találkozik, pedig fontos témákról szólnak. Például a Building Information Modeling (BIM), amely a tervezési és építési folyamatok digitalizálását támogatja, valamint a környezettudatos építészet, amely nélkülözhetetlen az építészeti és építőipari szektor fenntartható fejlődéséhez, mind olyan területek, amelyek egyre inkább alapvető tudást igényelnek a modern építészeti számárá. Ezek integrálása a kötelező tárgyak közé nemcsak a hallgatók készségeit erősítené, hanem segítené a képzés összhangját a globális trendekkel is. Miközben a képzés folyamatosan igyekszik alkalmazkodni a hallgatók igényeihez és az építőipari változásokhoz, felmerül a kérdés: vajon elegendőek-e ezek a lépések, hogy az elkövetkező évtizedekben is lépést tartsunk a szakmai fejlődéssel? Az építészeti előtt álló kihívások napról napra bővülnek, és talán elérkezett az idő, hogy a tanterv alapvető elemei is újraértékelésre kerüljenek.

A visszajelzés fontos része a szakmánknak. Minden félévben hetente akár többször is konzultálunk a terveinkről, beadandóinkról. Akár pozitív vagy negatív a vélemény, próbálunk a legjobb tudásunk szerint fejlődni.

Habár mi a félév során rengeteg kritikát és minősítést kapunk, oktatóink csak a szemeszter végén az Oktatók Hallgatói Véleményezése (OHV) kérdőívek keretében tudják meg, mit gondolnak róluk a hallgatók, mennyire hatékony az oktatási módszerük.

1999. őszi félévében indult el egyetemi szinten az OHV kérdőívek hivatalos formája. Korábban több karon (pl. Építőmérnöki Kar, Villamosmérnöki és Informatikai Kar) is jelen volt már az oktatói véleményezés, csak más formában. Mielőtt létrejött volna ez a kérdőív az Építészmérnök karon, több próbálkozás is volt arra, hogy valamilyen felületen (például a Kari Papír oldalain) az oktatók, illetve a tanszékek is szembesüljenek a kritikával. Ilyenkor kari táborokban, illetve az azokat követő viták során elhangzott vélemények alapján készült el egy összegzés, ami a hallgatóság szempontjából próbálta értékelni a tanszékek tevékenységeit.

Ezek a kritikák őszintén, helyenként igencsak nyersen adtak véleményt az oktatókról.

Ma viszont az OHV kérdőívek inkább azért ösztönzik a hallgatókat a ki-

Probléma a gyakorlatokkal van: a tananyag lényegesen szűkebb részét érintik, mint ami az előadásokon elhangzott, illetve amit vizsgán számon kérnek. Nagy gond a gyakorlatok színvonalának, hatékonyságának a gyakorlatvezető személyétől függő jellege. A legtöbb tankörben lényegében a rajzfeladatok megbeszélésével telik a gyakorlat, ez hol érdekesen, hol unalmasan történik, vagy épp az érthetőséget veszélyeztetően gyors tempóval. Érdekes a tankörön belüli szélsőségek kialakulása: sok a jeles és elégtelen, kevés az átlagos eredmény.

Annak érdekében, hogy a hallgatóknak is legyen esélyük személyesen hangot adni a véleményüknek a most létező online felületen kívül

töltésre, mert ezáltal kedvezményes tantárgyfelvételben részesülhetnek. Viszont ezzel azt is elősegítik, hogy gyakran olyanok is kitöltik, akik nem szánnak rá elég időt, valamint, ha nem lenne szükséges, akkor nem is foglalkoznának vele. Szintén felvet néhány kérdést az a tény, hogy csak azoknak a hallgatóknak van lehetőségük kitölteni a kérdőívet, akiknek sikerült teljesíteni a tantárgyat. Ez jelentősen hozzájárul a negatív kritikák csökkenéséhez, vagy akár általános meglétéhez. Habár a hallgatók számára nem elérhető pontos adat, hogy hányan buktak meg egy adott kurzuson, arról tudunk, hogy egy-egy tárgyat milyen nehéz teljesíteni, és hány ismerősünk fogja megismételni azt a következő évben. Ezen hallgatók által kitöltött kérdőívek nagy valószínűséggel rontanának a tanszékek, illetve oktatók átlagain, így nem csoda tehát, hogy nem kéri számon ezen diákok véleményét.

megjelenhetne egy másik platform, a korábban már létező vitafórum. Itt az érdeklődő hallgatók részt tudnának venni egy beszélgetésen, ahol közösen értékelhetnék az egyes oktatók tanítási módszereit, szakmai felkészültségét, illetve a tanszékek által oktatott kurzusok szükségességét, nehézségét, az előadások és a gyakorlatok anyagait. Egy-egy ilyen alkalomra meg lehetne hívni a tanszékek vezetőit, illetve oktatóit is, hogy részt vegyenek a beszélgetésben és élőszóban kapjanak visszajelzést, az online felület helyett. A kérdés most már csak az, hogy hajlandó-e meglépni ezt a kar és az oktatók, ezáltal a hallgatók igényeit is figyelembe véve?

Az előadások magas színvonalúak. A tanár ur a szakmában szerzett tapasztalatait élvezetesen adja elő, átfogó képet nyújt az alapvető épületszerkezeti tudnivalókról, a lényeges részletek körültekintő kiemelésével.

A gyakorlat elgondolása helyes, de szerintünk jobb lenne, ha csak egy hagyományos szerkezetű házat kellene feldolgozni, valamivel elmélyültebben. Javasoljuk, hogy ebben a témakörben jártasabb, és némi pedagógiai érzékkel rendelkező szakembereket hívjanak meg korigálni.

Mi vár ránk az elkövetkezendő 50 évben?

A már megtörténtek nem tudnak kellemetlen meglepetéseket okozni, a nosztalgia egy megnyugtató, kényelmes tevékenység. Az ember szereti konstatálni, hogy régen minden szebb, jobb volt. Bár ez egy időkapzulaszerű jubileumi szám, aminek a lényege a múltba való visszatekintés, ebben a cikkben mégis játszunk el a bizonytalan, de annál izgalmasabb jövő gondolatával.

FUGA

A FUGA – Budapesti Építészeti Központban a Budapesti Építész Kamara kezdeményezésére egy egyéves kiállítás sorozatot szerveztek

„A következő 50 év – Építész Staféta”

címmel, melyben húsz, fiatal építészebből álló praxis mutatott be különböző elképzeléseket a fent említett kérdéssel kapcsolatban. A sorozat, melynek kurátora GUBAHÁMORI, februárban indult és egészen decemberig látogatható.

Kurátori koncepció:

Épületeink nagy részét 50 évre méretezzük. Ha ma elkezdünk tervezni egy épületet, városrészt vagy infrastruktúrát, felmerül a kérdés, hogy a szerkezet vajon ellenáll-e a talán még nem is érzékelhető természeti és társadalmi kihívásoknak. 2074-re lehet-e még mindig ugyanazzal az eszköz-készlettel dolgozni, mint amivel 1974-ben tették kollégáink?

Rengeteg érdekes beszélgetést hallgathattunk a kiállítás sorozat keretein belül, ezek vissza is nézhetők a FUGA oldalán. Decemberig még két eseményük is lesz, melyek megtekintését

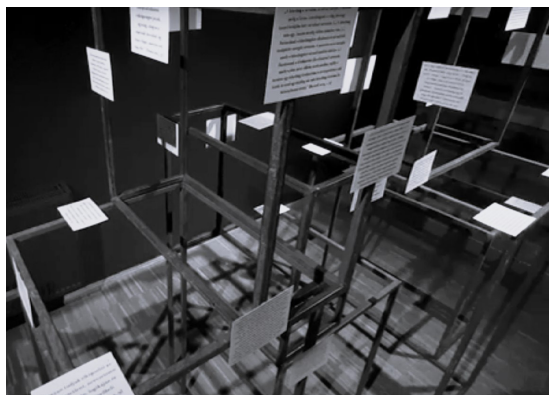
meleg szívvel ajánljuk mindenki figyelmébe.

Mi kiválasztottuk azt témát, ami a legjobban elnyerte az érdeklődésünket.

Ez Hulesch Máté kiállítása volt a spekulatív valóságokról.

A spekulatív építészet módszere, hogy kilép a megszokott keretek közül, és építészeti eszközök segítségével felvázol más lehetséges világokat. Mi lenne, ha a föld teljes lakossága egyetlen városba tömörülne, visszaadva a bolygó 99,98%-át a természetnek? Mi történne, ha a fákat szent és sérthetetlen élőlényeknek tekintenénk, amikhez alkalmazkodnunk kell, amikor megváltoztatjuk a tájat; vagy ha egy ház geometriája nem az emberhez, hanem magához a tájhoz igazodna?

Az ezekhez hasonló építészeti projektek önmagukon túlmutatva igyekeznek új perspektívába helyezni egy-egy problémát: nem a megoldást keresik, a céljuk elsősorban az, hogy rámutassanak arra, máshogy is lehet.

**Jelenleg a legtöbb embernek
könnyebb elképzelni a**

**VILÁGVÉGÉT,
mint a**

**KAPITALIZMUS
végét.**

Az építészfórum készített interjút a témában Liam Younggal, aki a spekulatív építészet kiemelkedő alakja Részletek Young gondolataiból:

Egy idő után elkezdett frusztrálni, hogy a városainkat, köztereinket formáló erők a hagyományos építészet területéről egyre inkább a hálózatok irányába tolódtak – a fizikai helyek és épületek helyett a mobil technológiák, a mesterséges intelligencia, az automatizált infrastruktúra stb. kezdte el befolyásolni a városokról alkotott képünket. Azt gondolom, hogy a tradicionális szakma, ami a fizikai épületek formálása, létrehozása mentén definiálja magát, egyre inkább divatjamúlttá válik. Egyfajta luxuspraxis lesz belőle, ami azoknak az eszköze, akiknek elegendő tőkéje van ahhoz, hogy ezt kihasználják.

Sokkal változatosabb azonban az a fajta tőke, ami egy spekulatív építészeti projekt létrejöttét képes finanszírozni, mint ami egy épület létrejöttét teheti lehetővé, de mindenkinek el kell gondolkodni azon, hogyan tudja megteremteni a gazdasági körülményeit annak, ahogy dolgozni akar.

Spekulatív valóságok Marisol de la Cadena és Mario Blaser antropológusok megfogalmazása szerint:

[...] szinte lehetetlennek tűnik elképzelni egy olyan választ az ökológiai válságra, amely nem azt a világot tekinti a bolygó jelenlegi állapotáról szóló beszélgetés kizárólagos kiindulópontjának, amely felelős a bolygó valószínűsíthető elpusztulásáért.

forrás: Tomorrow's Storeys

A bolygó, ahol élünk, lángokban áll és a legtöbb építész azzal van elfoglalva, hogy egy falnak milyen színe legyen, vagy az ajtónak milyen formája legyen. Ez botrányos – sokkal inkább arról kéne képeket gyártanunk, hogy milyen jövőben szeretnénk élni és nem csak a sötét egyetemi előadótermekben kellene sztorikat mesélnünk más építészeknek.”

Az általunk kialakított világ kudarcot vallott, a legtöbb „válasz” a feljövő problémákra inkább nevezhető tűzoltásnak, mintsem hosszútávú megoldásnak. Nagyon nehéz elrugaszkodni az egyetlen világtól, amit ismerünk, a sűrgető helyzet miatt viszont egyre többen leszünk kénytelenek hasonló ötleteken gondolkodni.

Most pedig tényleg **JÁTSSZUNK** el a jövő gondolatával. Próbáljunk meg elvonatkoztatni az általunk ismert valóságtól és képzeljük el az elképzelhetetlent. Legyen az ház, egy városi koncepció, életkép, a lényeg, hogy olyan ami jelenleg megvalósíthatatlannak tűnik. Építészek módjára ezt rajzoljuk le!

Stoczek1°

RÁÉRSZ

EGY EBÉDRE?

FACEBOOK

INSTAGRAM

Használd BME Kártyád és ebédelj a Stoczek1°-ben **15% KEDVEZMÉNNYEL!**

1111 Budapest, Bertalan Lajos u. 8.

H-P (10:00 - 15:00) | Sz-V (Zárva)

PRÉMIUM MINŐSÉG

BME SHOP

*
BME SHOP.HU

**KERESD LEGJOBB
TERMÉKEINKET**